

[J. P. Jensen.]

Regeringen Madsen-Mygdal netop faldt paa Grund af disse Love. Der er ikke Tvivl om, at de i væsentlig Grad bidrog til, at Ministeriet faldt ved Valget; thi netop paa den Tid, da Valget foregik, havde man omkring i Landet gennem Ligningerne mange praktiske Erfaringer for, hvorledes denne Lov virkede. Hvad Landet angaar, er det næsten udelukkende de enkelte store Formueejere, Godsejerne, der har faaet Skattelettelse. Der er kommet nogle ganske faa Kroner omkring til Gaardmændene og dem derunder; en hel Masse af Borgerne har naturligvis overhovedet ikke faaet nogen Lettelse, de, der ingen Formue havde. Men netop fordi Lovens Virkninger viste sig at udarte paa den Maade, at de mest velhavende fik de store Skattelettelser, netop derfor reagerede hele Vælgerbefolkningen, og det langt ind i Venstres egne Rækker. Og der er ikke Tvivl om, at Vælgerne vil betragte det som en god Gerning at ophæve denne Lov og dermed de Virkninger, den havde.

Ser man paa, hvem det var, der fik Skattelettelse, viser det sig, at der var 589 Godsejere, som fik en Nedsættelse paa over 2 Mill. Kr. Der var ganske vist ogsaa enkelte Husmænd, som fik Skattelettelse, ser jeg af den Beretning, der er kommet, og jeg har set efter i Statistisk Aarbog, hvad det er for Husmænd. Det viser sig, at vi har Husmænd her i Landet — vi har 5 saadanne —, som har over 100 000 Kr. i Formue. Det er ikke den almindelige Type, det er jo et rent Fænomen. Hvorfor de egentlig kalder sig Husmænd, er jeg ikke helt klar over, men det maa vel være som en Slags Sport ved Udfyldningen af Skatteblanketten. Men det er alligevel ikke Husmændene, der her batter — der figurerer altsaa nogle paa Listen, saadan ser det ud —, men det er først og sidst Godsejerne, der har faaet denne Skattelettelse; de har faaet deres rigelige Part af den, særlig hvor det drejer sig om Lens- og Stamhusbesiddere, der efter deres egen og andre bekymrede Medborgeres Mening er lige til Fattiggaarden. Jeg hørte den højtærede Justitsminister i sit Svar til det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødt gøre Rede for et enkelt Gods' økonomiske Forhold, nemlig Godset Reventlow. Jeg maa maaske have Lov til at citere nogle enkelte Tal af denne Redegørelse, for at man kan se, hvor det egentlig er, disse Kapitaler er samlet, og at Kapitalen ikke er blevet helt ødelagt gennem Loven om Lens og Stamhus Ophævelse. Det er Grev Reventlows Besiddelser, der her er Tale om. Han havde Grevskabet

Christianssæde, som er takseret til 10 Mill. Kr., Grevskabet Reventlow, som er takseret til 243 000 Kr., og Baroniet Brahetrolleborg, som er takseret til 5,6 Mill. Kr. Den samlede Kapital vil herefter andrage ca. 16 Mill. Kr. Deraf er der ved Lensafløsningen tildelt Staten 3,7 Mill. Kr., men der var til Rest 12,4 Mill. Kr. Nu vil jeg antage, Forholdet i Øjeblikket er saaledes, at de fleste Steder, hvor Lensafløsning har fundet Sted, danner dette nogenlunde Normen for den Kapital, der er blevet tilbage til Slægten. Kapitalen er ganske vist blevet delt, men de har den jo alligevel. Successor, som hører til en Sidelinie af den Reventlowske Slægt, faar 4,8 Mill. Kr., Enken og Døtrene faar 8,5 Mill. Kr. Det er den Redegørelse, den højtærede Justitsminister har givet her i Tinget, og jeg antager, man vil faa samme Belysning af Forholdene ved saa godt som alle de andre Godser. Derfor synes jeg ikke, der er nogen som helst Grund til at give netop disse rige Godsejere Skattelettelse. Disse store Formuer er ikke skabt ved deres Indehaveres eget Arbejde eller ved deres egen Dygtighed, de er skabt ved ugunstige Samfundsforhold, ved Begunstigelse fra Statsmagtens Side, ved Nedlæggelse af Tusinder af Husmands- og Gaardmandsbrug omkring i Landet. De fleste af de Godser, som er samlet, kan ikke en Gang henvise til, at de har 200 Aar paa Ryggen. De nedlægger Landbrugsejendomme lige til den Dag i Dag og lægger dem til disse Godser. Det er derfor ganske urimeligt, at netop disse Godser, som i nogen Maade er samfundsfjendtlige, skulde indhente disse store Fordele af Skattelettelsen.

Ser man saa, hvilke andre Formueejere der har faaet Skattelettelse foruden Godsejerne, finder man Storkøbmand, Læger, Sagførere og dem, der lever af Renteindtægt. De har tilsammen af de 7,7 Mill. Kr., der er Tale om, faaet tildelt 5,2 Mill. Kr. Nu ved jeg, at det ærede Medlem Hr. Pinstrup f. Eks. ikke har meget tilovers for Sagførere og Læger, og i det hele taget kan man sige, at de, som har faaet den store Skattelettelse paa 5,2 Mill. Kr., er ikke den stærkt producerende Del af Samfundet. Den stærkt producerende Del af Samfundet, som der kunde være Tale om, hvis et Erhverv kunde være i Betyrk, er Gaardmænd, Husmænd, Fiskere, Haandværk og Industri, og de har tilsammen faaet 2,5 Mill. Kr. Af dette har de 10 000 Gaardmænd, som har faaet Skattelettelse, faaet 600 000 Kr., den højeste Part, men det bliver dog ikke ret meget til hver af disse Klasser. Det er ikke disse Klasser, som skulde være de producerende, der er blevet